

*Kaliteli Tedavi
Sağlıklı Gelecek*

TÜRK KLİNİK MİKROBİYOLOJİ VE
İNFEKSİYON HASTALIKLARI DERNEĞİ

En Zor Olgum: Ne Öğrendim?

Dr. Ayşe ŞABABLI ÇETİN

Sancaktepe Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Eğitim ve
Araştırma Hastanesi

Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji

Öykü

21 yaşında erkek hasta

- Altı gündür devam eden ateş yüksekliği, öksürük, nefes darlığı
- Üç gündür bilinç değişikliği
- Üriner inkontinans

** Sigara, alkol kullanımı yok

** Kafa travması öyküsü yok

=> Dış merkezde acil servise başvurmuş.

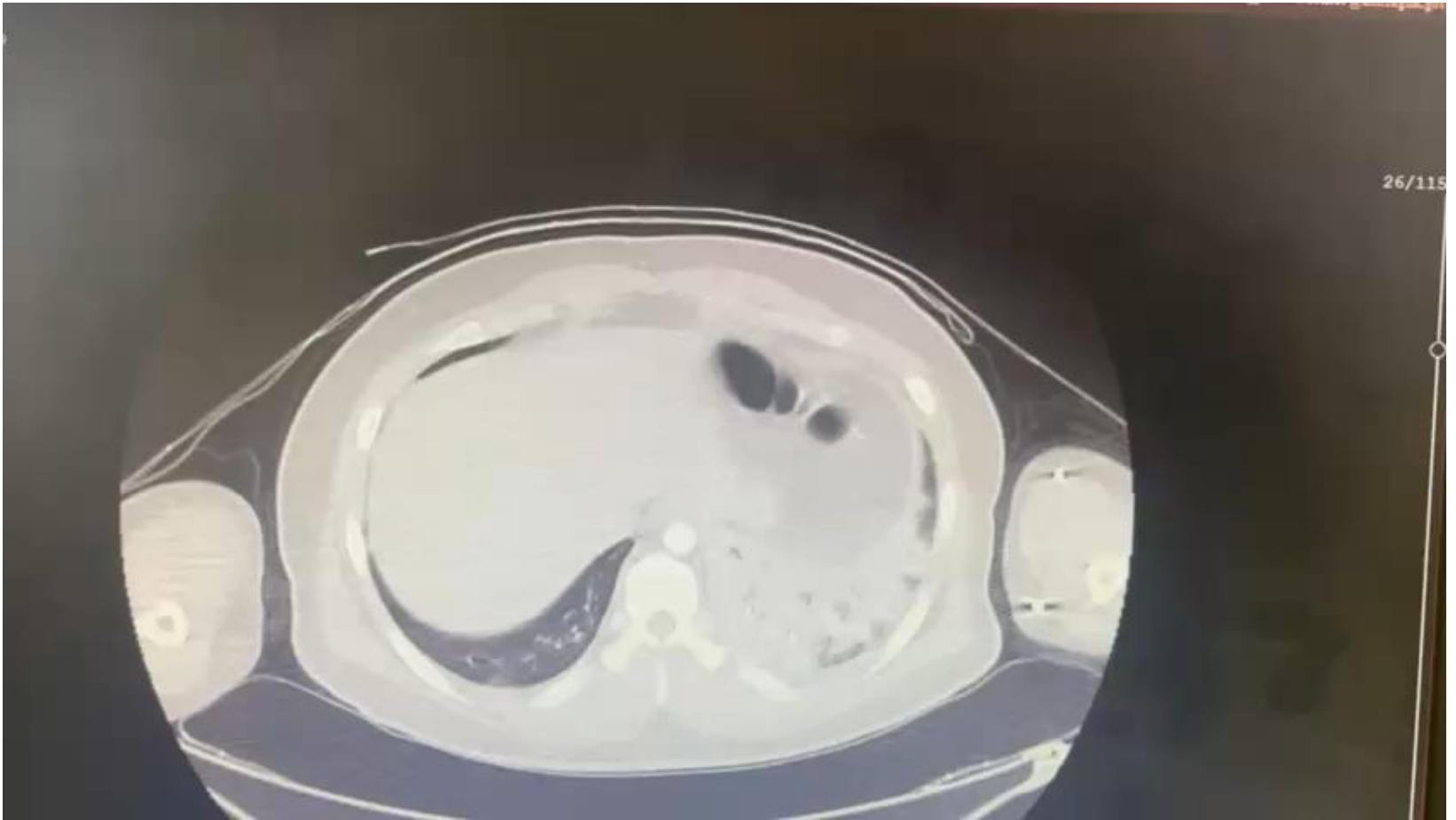
Laboratuvar Bulguları

- **Lökosit: 4200/μL**
  - PNL: %78.1
  - LYM: %17.2
  - MO: %2.1
  - EOS: %2.2
- Hemoglobin: 13.4 g/dL
- **Trombosit: 104.000/μL**
- **AST: 526 U/L (< 40)**
- **ALT: 117 U/L (<41)**
- **Kreatinin: 1.58 mg/dL**
- **CRP: 222 mg/l (0-5)**
- **Prokalsitonin: 22.1 μg/L (>0.5)**
- **CK: >34000 U/L (0-190)**
- **D-dimer: 25.7mg/L (0-0.55)**
- **INR: 1.15 (0.8- 1.2)**
- **TiT: Protein 3+**
- İdrar cannabinoid: Negatif
- İdrar kokain : Negatif
- İdrar ekstazi: Negatif
- İdrar amfetamin: Negatif

- Kontrastsız Beyin BT çekilmiş, patolojik bulgu saptanmamış.
- Hastaya LP yapılmış
- **Beyin omurilik sıvısı (BOS)** incelemesi
  - Görünüm: Berrak
  - Basınç: Normal
  - Lökosit sayısı: 5/mm³
  - Protein: 32 mg/dl
  - Glukoz: 50 mg/dl (Eş zamanlı kan şekeri: 85 mg/dl)

Görüntülemeler

- Kontrastsız Toraks BT

Toraks BT

- Her iki akciğerde yaygın infiltrasyon alanları ve konsolide alanlar
- Sol alt lobda hava bronkogramı içeren konsolide alanlar

Görüntülemeler

- Pulmoner BT anjiografi
  - Kontrastlı üst abdomen BT
  - Kontrastlı pelvis BT
- } Patolojik bulgu saptanmamış

Hastanın takibinde solunum sıkıntısı gelişmesi üzerine **entübe edilerek**
hastanemiz YBÜ'ne sevk edilmiş

- Hastanemizde yapılan fizik muayenesinde
- Genel durumu kötü, bilinç sedatize
  - Mekanik ventilatör desteğinde
  - Ateş: 39.7 °C, TA: 117/70 mm/Hg, Nabız: 92/dk, FiO₂: 60%,
SpO₂: 97 mmHg
  - Sol tarafta solunum sesleri azalmış, bilateral ince raller
  - Diğer fizik muayenesinde özellik yok

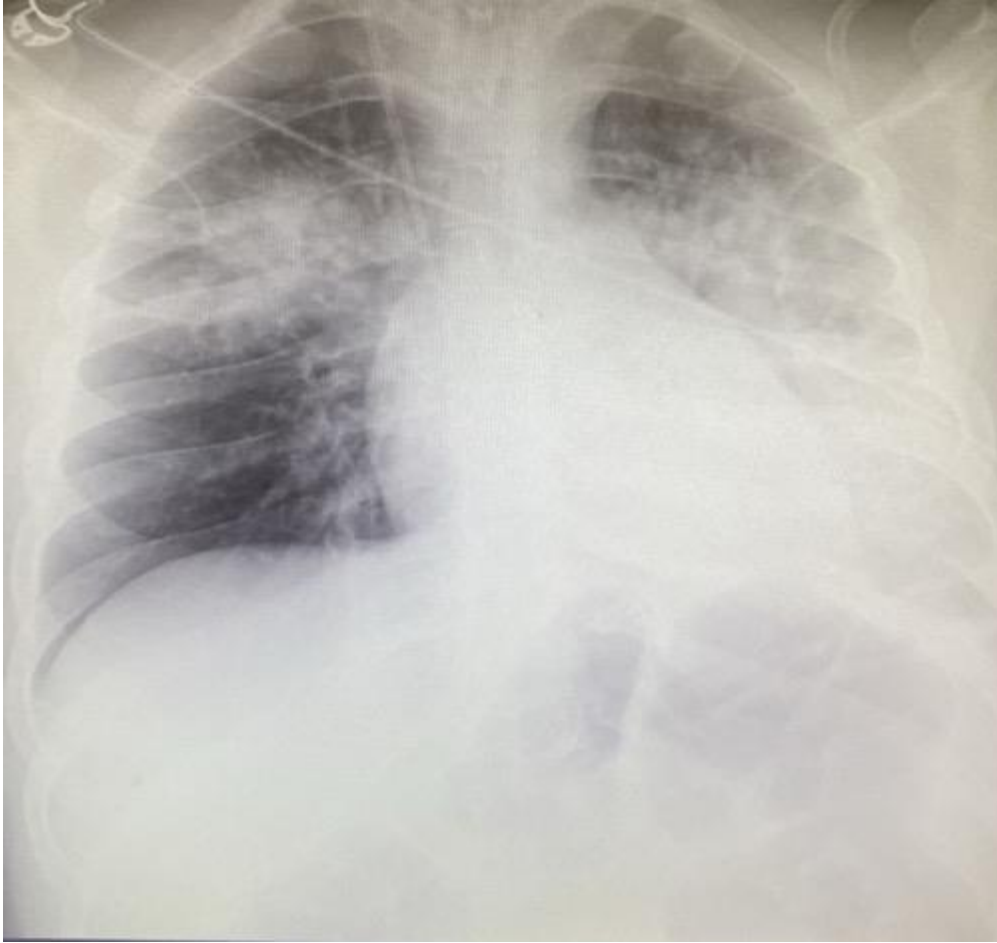

Laboratuvar bulguları (YBÜ 1. gün)

	Dış merkez	YBÜ 1. gün
WBC (/μL)	4200	4810
Trombosit (/μL)	104000	80000
CRP (mg/L)	222	278
Prokalsitonin (μg/L)	22.1	39
ALT (U/L)	117	104
AST (U/L)	526	483
Kreatinin (mg/dL)	1.58	1.54
Na (mmol/L)	-	128
LDH (U/L)	-	2187
CK (U/L)	>34-000	29013
Fibrinojen (mg/dL)	-	535
D-dimer (mg/L)	25.7	29
Anti HIV	-	Negatif

Akciğer grafisi (YBÜ 1. gün)

Pozitif Bulgular

- Ateş
- Öksürük
- Nefes darlığı
- Bilinç değişikliği
- Üriner inkontinans

- Normal lökosit sayısı
- Hgb, plt, Na ↓
- ALT, AST, Kre, CRP, PCT, Na, P,CK, LDH Fibrinojen, D-dimer

Toraks BT:

Her iki akciğerde yaygın infiltratif alanlar,

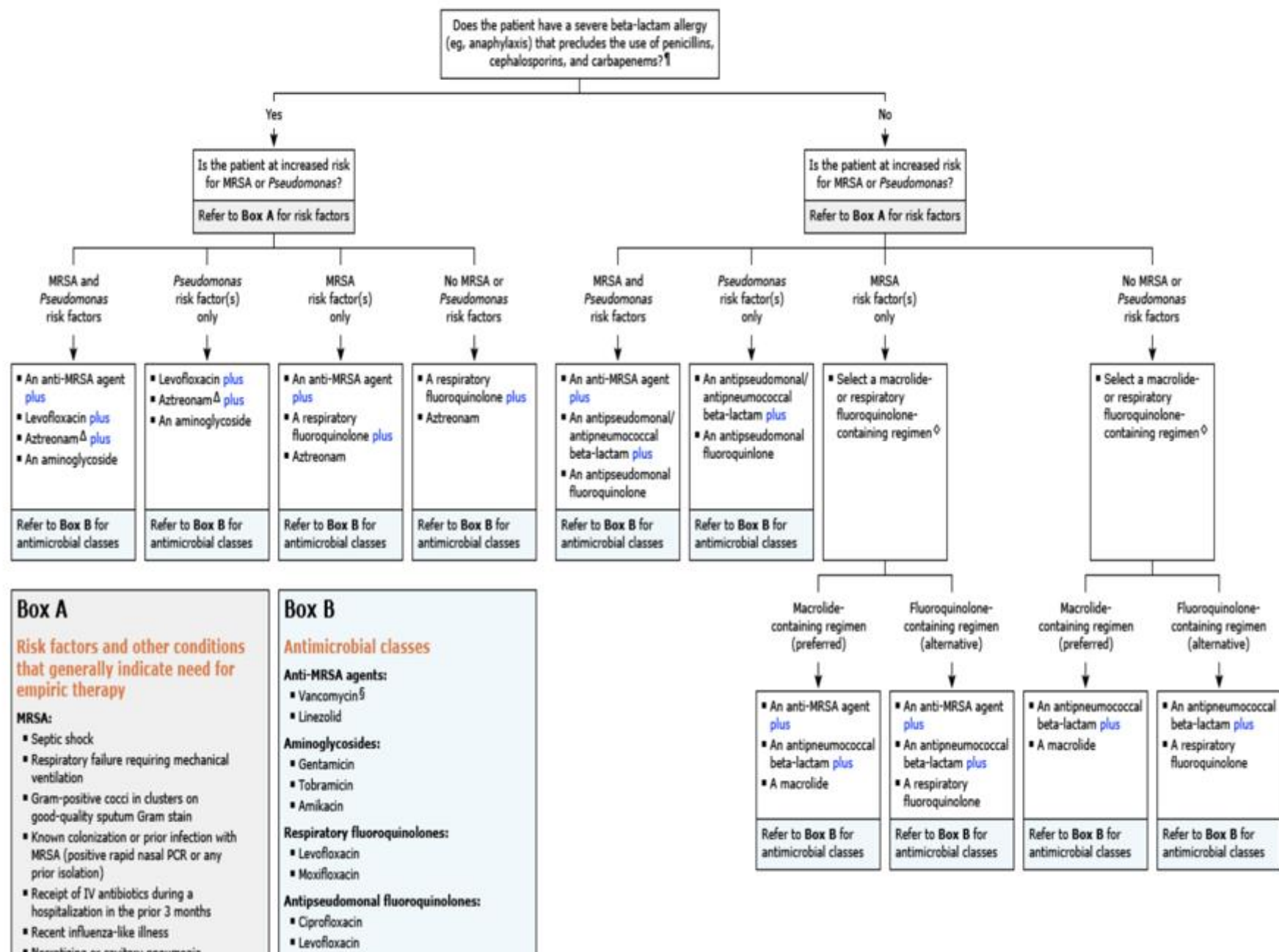
Solda alt lobda hava bronkogramları içeren konsolide alan

YBÜ yatışı 1. gün

- Kan, idrar ve trakeal aspirat kültürleri
- Solunum yolu multipleks PCR testi
- COVID-19 ve influenza hızlı antijen testi
- İdrarda legionella antijeni
- Trakeal aspirattan ARB, mikobakteri kültürü ve PCR
- Hantavirüs antikoru
- Leptospira PCR
- Coxiella serolojisi

Community-acquired pneumonia: Empiric antibiotic selection for adults admitted to the intensive care unit*

Dirençli bakteriler için risk faktörleri

- ❖ Hastada son altı ay içinde bu bakterilerin solunum örneklerinden izole edilmiş olması
- ❖ Son 3 ayda antibiyotik kullanılması
- ❖ Son 3 ayda hastaneye yatış öyküsü

YBÜ yatışı 1. gün

- Hasta hakkında bilgi alınamıyor, risk faktörleri bilinmiyor.
- Ampirik olarak
  - Piperasillin-tazobaktam
  - Vankomisin
  - Levofloksasin
  - Oseltamivir tedavileri başlandı
- Nöroloji konsültasyonu
  - Kontrastsız Beyin MR ve difüzyon MR çekildi
  - Akut nöropatoloji düşünülmedi

YBÜ yatışı 2. gün

- GD kötü, entübe, inotrop destekli
- Ateş yüksekliği devam ediyor
- COVID-19 ve influenza hızlı antijen testi: Negatif
- Kardiyoloji konsültasyonu: Transtorasik ekokardiyografi yapıldı, infektif endokardit bulgusu saptanmadı

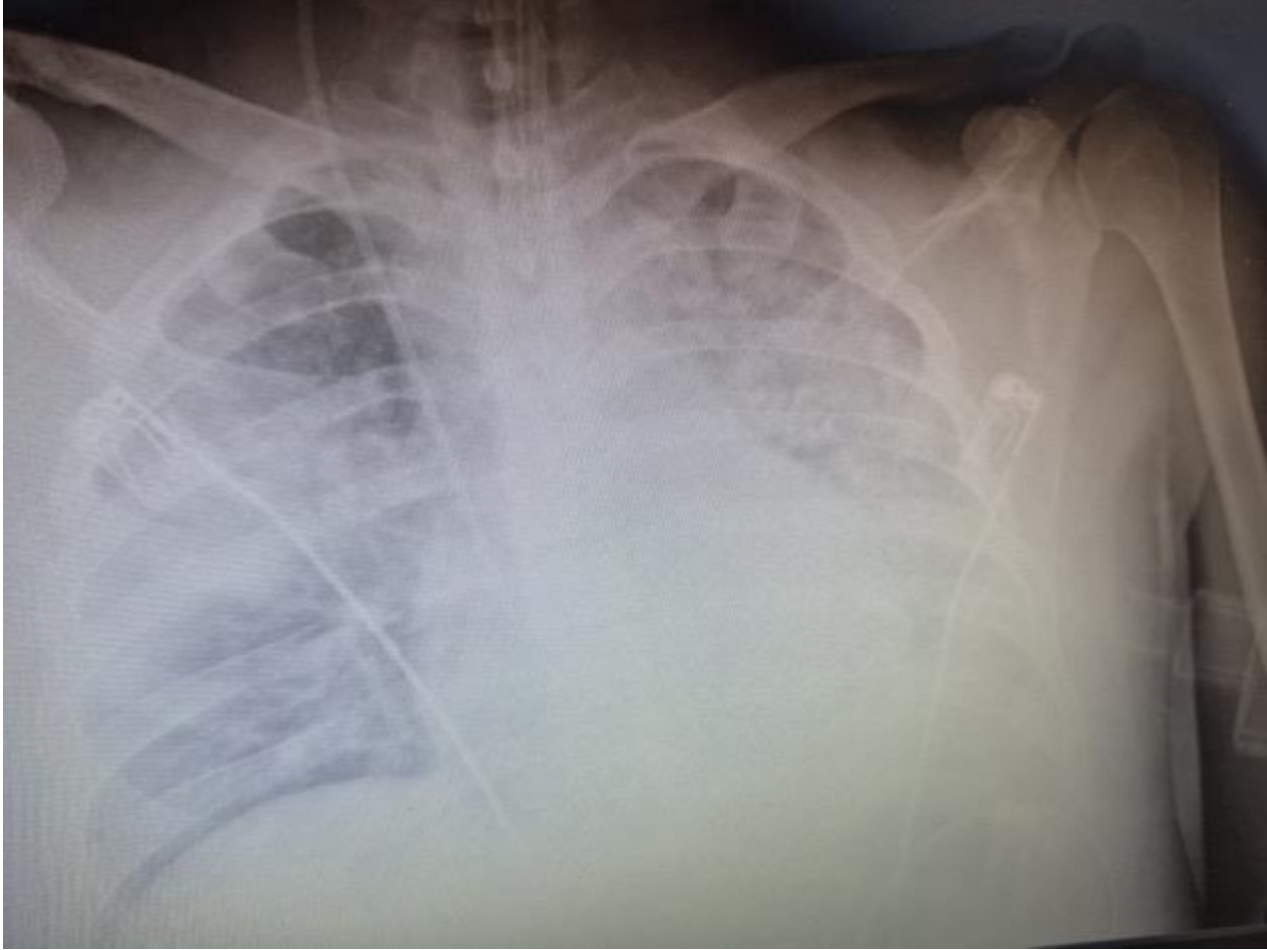
YBÜ yatışı 3. gün

- Entübe, inotrop destekli, ateşi 37.5 °C , FiO₂: %80
- BOS kültürü ve BOS menenjit paneli: Negatif (dış merkez)
- İdrarda legionella antijeni: Negatif
- Balgam kültürü: Negatif
- Kan kültürü: Sonuç bekleniyor
- İdrar kültürü: Üreme yok

YBÜ yatışı 3. gün

	1. gün	3. gün
WBC (/μL)	4810	7330
Trombosit (/μL)	80000	76000
CRP (mg/L)	278	236
Prokalsitonin (μg/L)	39	6.99
ALT (U/L)	104	52
AST (U/L)	483	236
Na (mmol/L)	128	143
LDH (U/L)	2187	790
CK (U/L)	29013	6821
Fibrinojen (mg/dL)	535	462
D-dimer (mg/L)	29	>35

YBÜ Yatışı 3. gün

ARDS yapan nedenler

- Sepsis
- Aspirasyon pnömonisi
- Pnömoni (bakteri, virüs, mikobakteri, fungus, parazit)
- Şiddetli travma
- Pulmoner kontüzyon
- Yanıklar, inhalasyon
- Transfüzyonla ilişkili akut akciğer hasarı
- Kardiyopulmoner bypass
- İlaçlar (Kemoterapi ilaçları, amiodaron)

Trakeal Aspirat PCR Sonucu

☒	Parainfluenza Virus 1	NEGATİF		NEGATİF
☒	Influenza B	NEGATİF		NEGATİF
☒	Human Metapneumovirus	NEGATİF		NEGATİF
☒	Coronavirus OC43	NEGATİF		NEGATİF
☒	Coronavirus 229E	NEGATİF		NEGATİF
☒	Coronavirus NL63	NEGATİF		NEGATİF
☒	Adeno Virüs	Yüksek Pozitif		NEGATİF
☒	Influenza A	NEGATİF		NEGATİF
☒	Human Bocavirus	NEGATİF		NEGATİF
☒	Haemophilus influenzae	POZİTİF		NEGATİF
☒	Legionella pneumophila	NEGATİF		NEGATİF
☒	Streptococcus pneumoniae	NEGATİF		NEGATİF
☒	İnsan Corona Virüs HKU1 RNA	NEGATİF		NEGATİF
☒	Sarscov-2 (Solunum)	NEGATİF		NEGATİF
☒	Influenza A H1	NEGATİF		NEGATİF
☒	Influenza A H3	NEGATİF		NEGATİF
☒	Influenza A H1N1-2009	NEGATİF		NEGATİF
☒	Enterovirüs (Solunum)	NEGATİF		NEGATİF
☒	Human Rinovirüs	NEGATİF		NEGATİF
☒	Streptococcus pyogenes	NEGATİF		NEGATİF
☒	Solunum Yolu Multiplex PCR	***Solunum paneli içinde 26 alt parametre çalışılmıştır.***		NEGATİF

Tedavi ?

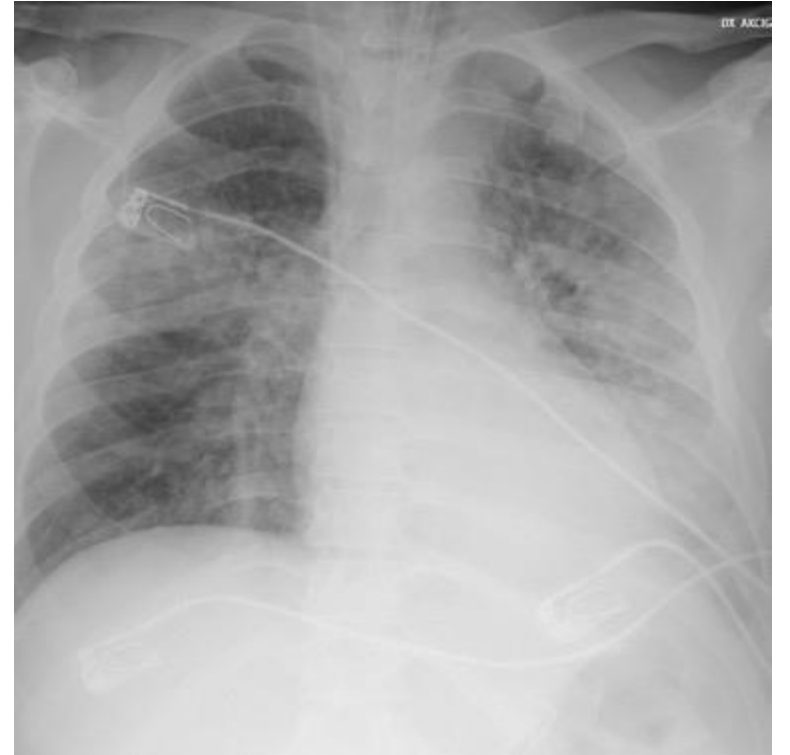
YBÜ yatışı 3. gün

- Adenovirüs PCR testi pozitif
- Sidofovir tedavisi için başvuru
- Vankomisin kesildi
- Levofloksasin kesildi
- Doksisisiklin başlandı
- Piperasilin/tazobaktam ve oseltamivir tedavisi devam ediyor

YBÜ yatışı 5. gün

- Entübe, inotrop desteği azaldı, ateş yok
- Kan kültüründe üreme yok
- Piperasilin/tazobaktam kesildi, seftriakson başlandı

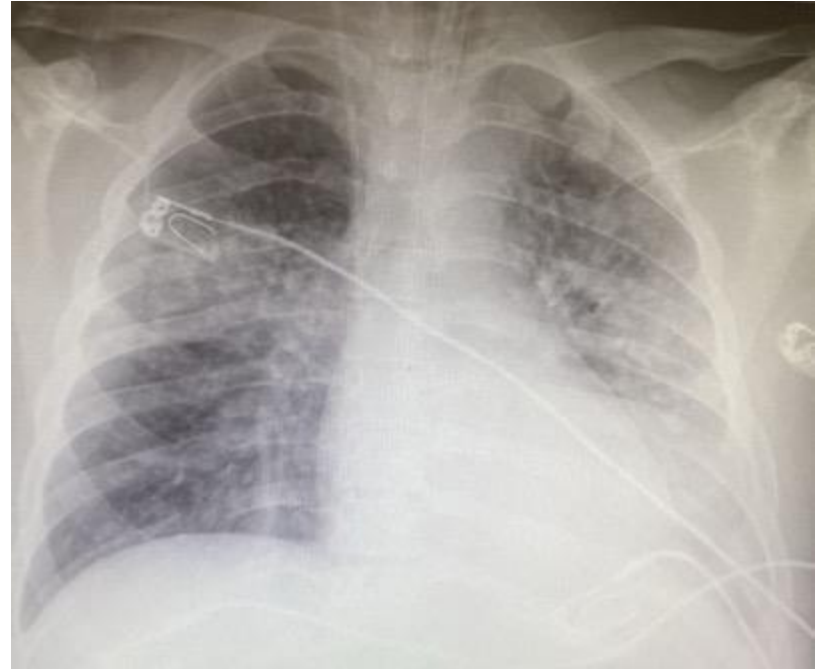

YBÜ yatışı 7. gün

	1. gün	3. gün	7.gün
WBC (/μL)	4810	7330	7870
Trombosit (/μL)	80000	76000	202000
CRP (mg/L)	278	236	144
Prokalsitonin (μg/L)	39	6.99	1.17
ALT (U/L)	104	52	24.5
AST (U/L)	483	236	81
Na (mmol/L)	128	154	148
LDH (U/L)	2187	790	504
CK (U/L)	29013	6821	135
Fibrinojen (mg/dL)	535	462	436
D-dimer (mg/L)	29	>35	12.4

YBÜ yatışı 7. gün

- ❖ Sidofovir temin süreci devam ediyor
- ❖ Entübe, inotrop destekli, ateş yok, FiO_2 : %40
- ❖ Akciğer grafisi düzelme eğiliminde
- ❖ Henüz ekstübasyon planlanmıyor

YBÜ yatışı 9. gün

	1. gün	3. gün	7.gün	9. gün
WBC (/μL)	4810	7330	7870	7650
Trombosit (/μL)	80000	76000	202000	202000
CRP (mg/L)	278	236	144	109
Prokalsitonin (μg/L)	39	6.99	1.17	1
ALT (U/L)	104	52	24.5	20
AST (U/L)	483	236	81	72
Na (mmol/L)	128	154	148	141
LDH (U/L)	2187	790	504	485
CK (U/L)	29013	6821	135	108
Fibrinojen (mg/dL)	535	462	436	395
D-dimer (mg/L)	29	>35	12.4	5.41

- Entübe
  - FiO₂: 30%
  - İnotrop desteği kesildi
- TA: 103/67 mm/Hg

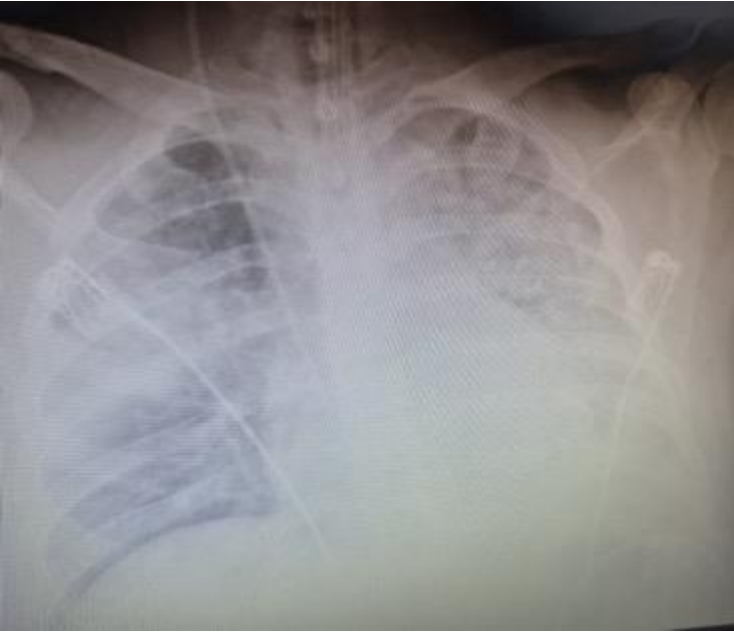
YBÜ yatışı 10. gün

- Klinik ve laboratuvar yanıtı alınan hasta **ekstübe edildi**
  - Seftriakson tedavisi kesildi
  - Doksisisilin tedavisi devam ediyor
-
- ❖ Sidofovir temin edildi
  - ❖ Hastada klinik ve laboratuvar yanıt var

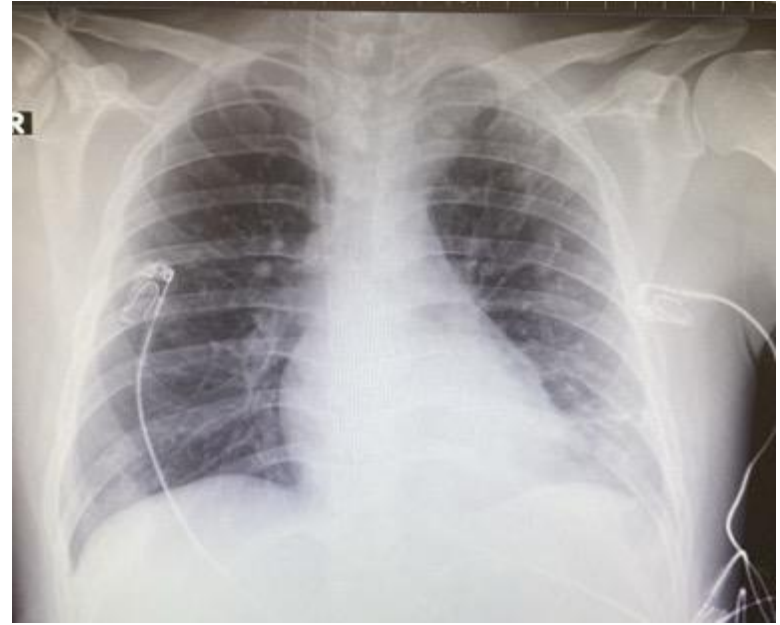
YBÜ Yatışının 12. günü

	1. gün	3. gün	7.gün	9. gün	12. gün
WBC (/μL)	4810	7330	7870	7650	8700
Trombosit (/μL)	80000	76000	202000	202000	382000
CRP (mg/L)	278	236	144	109	35.6
Prokalsitonin (μg/L)	39	6.99	1.17	1	0.22
ALT (U/L)	104	52	24.5	20	31
AST (U/L)	483	236	81	72	52
Na (mmol/L)	128	154	148	141	142
LDH (U/L)	2187	790	504	485	374
CK (U/L)	29013	6821	135	108	96
Fibrinojen (mg/dL)	535	462	436	395	299
D-dimer (mg/L)	29	>35	12.4	5.41	4.95

**YBÜ yatışının 3. günündeki
akciğer grafisi**

**YBÜ yatışının 12. günündeki
akciğer grafisi**

- Nazal kanül ile 5 L/dk O₂ alıyor
- ❖ Hasta enfeksiyon servisine nakledildi

Servis yatışı 3. gün

	1. gün	3. gün	7.gün	9. gün	12. gün	15. gün
WBC (/μL)	4810	7330	7870	7650	8700	9700
Trombosit (/μL)	80000	76000	202000	202000	382000	430000
CRP (mg/L)	278	236	144	109	35.6	17
Prokalsitonin (μg/L)	39	6.99	1.17	1	0.22	0.12
ALT (U/L)	104	52	24.5	20	31	24
AST (U/L)	483	236	81	72	52	19
Na (mmol/L)	128	154	148	141	142	138
LDH (U/L)	2187	790	504	485	374	208
CK (U/L)	29013	6821	135	108	96	59
Fibrinojen (mg/dL)	535	462	436	395	299	240
D-dimer (mg/L)	29	>35	12.4	5.41	4.95	0.4

- Hasta şifa ile taburcu edildi

ADENOVİRÜSLER

- Adenoviridae ailesinden bir DNA virüsü
- İnsan adenovirüslerinin 50'nin üzerinde serotipi var

Bulaş yolları

- Direk temas
- Damlacık yolu
- Fekal- oral yol
- Medikal cihaz ve aletler

Klinik

- Solunum yolu enfeksiyonları
- Farenjit, tonsillit, konjonktivit
- Pnömoni (serotip 3, 7, 14, 21)
- Bronşektazi, bronşiolitis obliterans
- Epidemik keratokonjonktivit
- Gastroenterit, hemorajik sistit
- Hepatit, ensefalit
- Myokardit

Adenovirüs Pnömonisi

- Sağlıklı erişkinlerde toplum kökenli adenovirus pnömonisi oldukça nadir
- Ağır solunum yetmezliği, ARDS ve çoklu organ tutulumuna neden olabilir
- Tüm yaşlarda, özellikle gençlerde görülebilir
- Bebeklerde büyük çocuklara göre daha şiddetli

Adenovirüs Pnömonisi

- Ağır enfeksiyon için risk faktörleri:
  - Yenidoğanlar
  - HIV ile yaşayan bireyler
  - İmmünsüpreyon (İmmünsüpresif tedavi, transplantasyon vb)
- Askeri kışlalarda, daha önce sağlıklı olan bireylerde, adenovirüs pnömonisine bağlı ölümle sonuçlanan salgınlar bildirilmiş

Yetişkinlerde Solunum Yolu Viral Etkenlerinin 2010-2018 Yılları Arasındaki Prevalansı ve Mevsimsel Dağılımı

Prevalence and Seasonal Distribution of Respiratory Viruses in Adults Between 2010-2018

Mert Ahmet Kuşkucu*[✉], Bilgöl Mete**[✉], Fehmi Tabak**[✉], Kenan Midilli*[✉]

- **788 erişkin** akut solunum yolu enfeksiyonu (ASYE) vakası, retrospektif çalışma
  - Nazofarengeal sürüntü örneklerinden **multiplex PCR**
  - Örneklerin **408'inde %51** en az bir viral patojen
  - Hastaların 57'sinde (%7.23) birden fazla patojen
  - En sık (%16) influenza (A:%11.42,B:%5.46)
  - Rhinovirüs (%14.85), coronavirüs (%8.63), RSV (%7.11), hMPV (%4.06),
Adenovirüs (%3.93), parainfluenza (%3.55)
- PCR ile viral etkenlerin belirlenmesi gereksiz antibiyotik kullanımını azaltır

A prediction model for acute respiratory distress syndrome in immunocompetent adults with adenovirus-associated Pneumonia: a multicenter retrospective analysis

Fengyu Lin^{1 2 3 4 5}, Qianhui Zhou⁶, Wen Li^{1 2 3 4 5}, Wenchao Xiao⁷, Sha Li⁸, Ben Liu⁹, Haitao Li¹⁰, Yanhui Cui^{1 2 3 4 5}, Rongli Lu^{11 12 13 14 15 16}, Yi Li^{17 18 19 20 21 22}, Yan Zhang^{23 24 25 26 27 28}, Pinhua Pan^{29 30 31 32 33 34}

- **10 merkezde** Haziran 2018– Mayıs 2022 yılları arasında adenovirüs pnömonisi olan **102 erişkin** hasta
- %94'ü erkek, median yaş: 38
- Olguların **41'inde (%40,2) ARDS** gelişmiş.
- Bağımsız risk faktörleri: Dispne, SOFA skoru, LDH seviyesi ve mekanik ventilasyon gereksinimi
- Mortalite oranı yüksek (%16.7)
- ARDS gelişen grupta ölüm oranı **%41,5**

Adenovirüs pnömonisi

- Klinik tablo ateş ve spesifik olmayan solunum sistemi semptomlarıyla başlar
- Adenovirus pnömonisi olanlarda, adenoviral infeksiyonlarda sıklıkla görülen farenjit, konjonktivit, döküntü ve ishal gibi semptomlar genellikle görülmemekte
- Bu nedenle adenovirus pnömonisi erişkin hastalarda ilk planda ayırıcı tanıya dahil edilemeyebilir
- İnfluenza pnömonisinde olduğu gibi hızla kötüleşip, entübasyon ve mekanik ventilasyon gerektiren bir solunum yetersizliğine ilerleyebilir

Laboratuvar bulguları

- Viral infeksiyonlarda tipik olarak görüldüğü üzere
  - Normal veya düşük lökosit sayısı
  - Trombositopeni
  - Transaminaz yüksekliği
  - CK yüksekliği
  - LDH yüksekliği

Radyolojik Bulgular

- Bazen akciğer grafisi başlangıçta normal olabilir
- En sık görülen radyolojik görünüm bilateral yaygın retiküler infiltrasyon
- Daha çok bakteriyel enfeksiyonlarda görülen lobar veya segmental konsolidasyon

Tedavi

- Her hastada gerekli değil
- Semptomatik ve destekleyici tedavi
- Sekonder bakteriyel enfeksiyonların yönetimi
- İmmünsüprese olanlarda mümkünse immünsüpresyon azaltılmalı
- Yüksek riskli durumlarda ilaç tedavileri düşünülebilir
  - Ciddi immünsüpresyon (ör. hematopoietik kök hücre nakli, ağır T-hücre yetmezliği)
  - Hızla ilerleyen veya ciddi adenovirus enfeksiyonu

Sidofovir

Ciddi nefrotoksisite nedeniyle probenesid ile birlikte verilmeli

Bol i.v. sıvı

Sidofovir: 2 hafta haftada bir kez 5 mg/kg,

sonrasında 2 haftada bir 5 mg/kg, 1 saatlik infüzyonla

IVIG

Ribavirin: Sonuçlar karışık, etkinliği sınırlı

Adenovirüs-spesifik T hücre infüzyonu ile immünoterapi : Toksisite ve direnç riski↓

Brinsidofovir: Sidofovirin oral, lipid-konjuge formülasyonu, Faz 3 aşamasında,

Faz II: İyi tolere edildiği, adenovirüs yükünü azalttığı belirlenmiş

- Matthes-Martin, S., et al. "European guidelines for diagnosis and treatment of adenovirus infection in leukemia and stem cell transplantation: summary of ECIL-4 (2011). " *Transplant Infectious Disease* 14.6 (2012): 555-563.
- Stephenson, K. E., & Barouch, D. H. (2025). Adenoviruses. In *Mandell, Douglas, and Bennett's principles and practice of infectious diseases* (8th ed., pp. 1879-1886). Elsevier.

Enfeksiyon Kontrolü

- Damlacık+ temas izolasyonu
- Ellerin sabun veya alkol bazlı dezenfektanlarla temizlenmesi
- Ortak yüzeylerin sık dezenfeksiyonu
- Salgın durumunda
  - Hızlı PCR testleri
  - Erken izolasyon

İzolasyon Sonlandırılması

- **Bağışıklığı normal kişilerde**
  - Adenovirüs genellikle 1–2 hafta boyunca bulaştırıcı
  - CDC izolasyonu, genellikle **semptomlar devam ettiği sürece** önerir.
- **İmmünsüpresif hastalarda**
  - Viral atılım haftalarca/aylarca sürebilir
  - CDC bağışıklık sistemi baskılanmış konaklarda, virüsün uzun süreli yayılımı nedeniyle damlacık ve temas önlemlerinin süresinin uzatılmasını önermekte

Aşı

- Canlı adenovirüs aşısı (Tip 4-7) ABD’de 1970 yılından 1900’lü yılların sonlarına kadar askeri birliklerde uygulanmış
- 1999-2011 yılları arasında aşı üretimi olmaması nedeniyle uygulanamamış
- Bu dönemde adenovirüs pnömonisi ve mortalite yeniden artmış
- 2011 sonrası yeniden başlatılan programla uygulama tekrar başlatılmış.

Aşı

- Aşının yeniden kullanılması ile insidansın dramatik azaldığı
- Eğitim kayıpları ve hastane başvurularının belirgin oranda düştüğü
- Tip 4-7 ile ilişkili pnömoni ve ARDS'nin neredeyse tamamen ortadan kalktığı
- Tıbbi ve operasyonel maliyetlerin düştüğü görülmüş

Ne Öğrendim?

- Adenovirüs, immünokompetan erişkinlerde nadir de olsa ağır seyredeabilen pnömoni tablosuna neden olabilmekte, mortal seyredebilmektedir.
- Askeri birliklerde bulunan immünkompetan bireylerde
  - Akut başlangıçlı ateş
  - Öksürük, boğaz ağrısı, dispne gibi solunum sistemi enfeksiyonu belirtileri
  - Bilinç değişikliği
  - Normal veya düşük lökosit sayısı
  - Yüksek transaminaz düzeyleriolması durumunda adenovirüs pnömonisi akla gelmelidir.

Ne Öğrendim?

- PCR hızlı tanı sağlar
- Ciddi seyirli adenovirüs enfeksiyonlarında kanıtlanmış tedavi seçenekleri sınırlı
- Antiviral tedavilerin etkinliği tartışmalı
- Sidofovir, IVIG gibi çeşitli tedaviler denenmekte
- Sınırlı sayıdaki bu tedavilerin etkinliğinin değerlendirilmesi?
- ABD’de olduğu gibi ülkemizde askeri personelin adenovirus aşısıyla rutin aşılanması gerekliliği?

Teşekkürler